

גמ"ר 10847/03/17 - מדינת ישראל נגד אביב דוקטורוביץ

בית המשפט לתעבורה מחוז מרכז פתח תקוה

גמ"ר 10847-03-17 מדינת ישראל נ' דוקטורוביץ

בפני כבוד השופטת לאה שלזינגר שמאי
מאשימה מדינת ישראל
נגד אביב דוקטורוביץ
נאשמים

החלטה

1. לפני בקשתו של המבקש להתיר לו להגיש ראייה נוספת לפי סעיף 167 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 והעדה חוזרת של הבוחן המשטרתי, עת/2 ובקשה נוספת להוספת ראיות נוספות ושינוי הכרעת הדין.

2. רקע

נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של גרימת מוות בנהיגה רשלנית לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה. לאחר שמיעת ראיות ניתנה ביום 29.10.29 הכרעת דין בה הורשע הנאשם.

במסגרת הכרעת הדין, קבעתי, כי הדרך בה נהג הנאשם עובר לתאונה היא עירונית בה המהירות המותרת הינה 50 קמ"ש וכ-30 מ' לאחר מקום התרחשות התאונה מוצב תמרור המורה, כי המהירות המותרת ממקום הצבתו ואילך היא 70 קמ"ש.

העובדה, שבהמשך הכביש, לאחר מקום קרות התאונה הוצב תמרור המורה, שהמהירות המותרת הינה 70 קמ"ש, אין משמעותה, שהדרך לפני התמרור או אחריו אינה עירונית.

3. טענות המבקש

א. לאחר מתן הכרעת הדין, התגלה למבקש, כי בכביש בו התרחשה התאונה הוצב תמרור נוסף המורה על כניסה לדרך עירונית - תמרור 424, שהוצב מעל התמרור המורה כי המהירות המותרת היא 70 קמ"ש, וכן כי בכיוון הנגדי, קיימים באותו המיקום תמרורים המורים על יציאה מדרך עירונית - תמרור 425. המסקנה לדידו היא, כי לפני התמרור הדרך היא לא עירונית.

לאור הצבת התמרור הנוסף פנה ב"כ המבקש לרשות המקומית בבקשה לפי חוק חופש המידע לברר כיצד מוגדר

הכביש הרלוונטי עד לתמרור 424.

בתשובה שקיבל, הופעת ב"כ המבקש לגלות, כי עת/1 פנה לרשויות מקומיות במחוז מרכז כדי לבחון מיקומים להצבת תמרורים על מנת לתחם אזור דרכים עירוניות.

פנייה זו נעשתה חודשיים טרם עדותו בבית המשפט.

ב"כ המבקש מלין על כך, שעת/1 לא הביא עובדות אלה במסגרת עדותו בבית המשפט וכי פנייתו הנ"ל לרשויות המקומיות מלמדת על חוסר בהירות בתיחום הדרך הרלוונטית, היינו תיחומה כדרך עירונית בהמשך הכביש, מלמד שבמקום התאונה הדרך היא דרך לא עירונית.

ב"כ הנאשם טען בבקשתו, כי במידע האמור יש כדי לשנות מתוצאות הכרעת הדין, למנוע עיוות דין בעניינו של המבקש ולאפשר לבית המשפט להגיע לחקר האמת.

ב. ב"כ המבקש טען, כי במועד מתן תשובה לכתב האישום כפר המבקש מאופן מפורש, בסעיף 3ב לכתב האישום-היותה של הדרך "דרך עירונית" ושהמהירות המותרת בה היא 50 קמ"ש.

לטענת ב"כ המבקש, המשיבה לא הוכיחה את היות הדרך עירונית באמצעות תעודת עובד ציבור וכי לא העיד איש מטעם הרשות הממונה על הצבת תמרורים.

לטענתו, בית המשפט ביסס קביעתו בהכרעת הדין, כי הכביש הינו עירוני ע"פי עדות יחידה של עת/1 אינג' מרק שיר.

ג. העד רון גור אל (עת/3) ערך חו"ד משלימה ואילו הבוחן עת/2 לא נחקר בשנית לאחר עדותו המשלימה של עת/3.

עוד טען ב"כ המבקש, כי עולה סתירה ברורה בין ממצאי עדותם של עדי התביעה רון גור אל (עת/3) והבוחן (עת/2), לעניין חישוב מרחק החצייה והאיחור בתגובה.

ב"כ הנאשם גם חולק על קביעות בית משפט בהכרעת הדין, וסבור, כי העדה חוזרת של עת/2 תוביל "לשינוי של ממש" בהכרעת הדין.

3. טענות המשיבה

א. לעניין שינוי סיווג של הכביש או שינוי המהירות המותרת במקום לאחר התאונה טען ב"כ המשיבה, כי ככל שהיה כזה, הוא לא רלוונטי, וברור כי בית המשפט מתייחס לסיווג הכביש ולמהירות המותרת בזמן קרות התאונה.

ב. אשר ליתר טענות המבקש, בקשתו אינה נובעת מגילויה של ראייה חדשה או מחוסר יכולת להביאה בשלב בירור האשמה, כי אם ממצאי הכרעת הדין. טיעון שכזה פוגע בעיקרון סופיות הדין, וכי יש לדחות את הבקשה על הסף.

המשיבה השיבה אף לגופן של טענות, ואומר רק בתמצית, כי טענה, שלא ייגרם כל עיוות דין למבקש בדחיית הבקשה,

שכן בית המשפט קבע את ממצאיו בהכרעת הדין בהסתמכו על סרטון התאונה וחוות דעתו של העד רון גור אל, קביעה שלא תשתנה גם אם יעיד הבוחן בשנית.

4. המבקש הגיש תשובה לתגובת המשיבה וחזר על טיעונו.

בבקשה נוספת שהגיש ביום 2.4.20 טען, כי התמרורים אשר הוספו לאחר הכרעת הדין ואשר היוו בסיס לבקשתו הקודמת הוסרו במפתיע, דבר אשר לדידו תומך בטענותיו.

דין והכרעה

5. ככלל, על בעלי דין להביא ראיותיהם בפני הערכאה הדיונית במועד שמיעת הראיות, כאשר לכלל זה חריג בצדו, המעוגן בסעיף 167 לחוק הסדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, וכן בהלכה הפסוקה לפיה:

"בצד הכלל, כי הראיות צריכות להיות מובאות בזמן הרגיל והמקובל, יש להכיר בשיקול-דעת בית המשפט לסטות מהכלל, במקרה שהוא ימצא זאת לנחוץ. הפעלת שיקול-דעת זה אינה צריכה להיות עניין שבשגרה. יש להניח, כי ככל שהצד התרחק מהמועד הקבוע בחוק להבאת ראיות, וככל שהמשפט מתקרב לשלב מתן פסק הדין, כך יקשה לשכנע את בית המשפט להפעיל את שיקול הדעת, אך הסמכות לכך תמיד קיימת, בית המשפט י שקול את צורכי הנאשם מזה ואת צורכי החברה מזה. במסגרת שיקוליו אלה יעמיד בית המשפט בראש מעייניו את השיקול, שלא יגרם עיוות דין לנאשם". (ר' ע"פ 951/80 קניר נ' מדינת ישראל, פ"ד לה (3), 505, וכמו כן ע"פ 1742/91 פופר נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(5) 289, 296 (1997), ע"פ 8080/12 מדינת ישראל נ' אהוד אולמרט, (6.7.2014)).

הגישה מבטאת את האיזון הראוי בין הצורך לשמור על הסדר המקובל של ניהול המשפט, בשים לב לעקרון סופיות הדיון, לבין הצורך לאפשר גמישות דיונית שמטרתה למנוע עיוות דין לנאשם (ר' רע"פ 2406/16 יונגר נ' מדינת ישראל).

בפסיקה נקבעו שלושה שיקולים מנחים עיקריים לבחינת בקשות מסוג זה, אליהם מפנה ב"כ המבקש : 1. האם הראיות המבוקשות היו בהישג יד המבקש לפני הכרעת הדין. 2. קיומו של אינטרס סופיות הדיון. 3. טיבן של הראיות שהגשתן מתבקשת, והסיכוי כי הבאתן תביא לשינוי תוצאות המשפט (ר' רע"פ 346/14 מרדינגר נ' מדינת ישראל, 18.10.2015).

6. פניית ב"כ המבקש לרשות המקומית בבקשה לפי חוק חופש המידע לברר כיצד מוגדר הכביש הרלוונטי עד לתמרור 424, שנעשתה רק לאחרונה, יכולה היתה להעשות מבעוד מועד וטרם שמיעת עדותו של עת/1 או למצער טרם מתן הכרעת הדין. משלא עשה כן ב"כ המבקש אין לו להלין אלא על עצמו.

זאת ועוד; לא הובאה כל ראיה מטעם ההגנה, הסותרת קביעת הבוחן עת/2 בסעיף 4 לחוות דעתו, כי המהירות המותרת במקום 50 קמ"ש ואף המומחה מטעם ההגנה, ע"ה/2 נמנע מלקבוע קביעה סותרת בחוות דעתו.

יתר על כן, אם אכן במועד התאונה הדרך לא היתה עירונית או המהירות המותרת היתה גבוהה מ-50 קמ"ש, חזקה על ההגנה שהיתה מגישה חוות דעת או תעודת עובד ציבור מטעם מע"צ או הרשות המקומית המוכיחה זאת.

אין מקום לאפשר להגנה לבצע "מקצה שיפורים" למחדליה.

7. אולם אף לגופו של עניין, דין הבקשה להידחות.

על פי עמדת הפסיקה, שינוי כלשהו במהירות המירבית המותרת, כפי שמצויינת בתמרור, אין בו כדי לשנות את הנורמה המשפטית הנוהגת ואת העבירה, בין אם הוא מיטיב עם הנאשם ובין אם לאו, שכן תמרור מהווה תנאי עובדתי בלבד להפעלת הדין הנהוג (ר' תת"ע (י-ם) 8570-11-11 **מדינת ישראל נ' גל כרמל**).

לפי הפסיקה, תמרור הינו סימן המפעיל נורמה אך אינו חוק או תקנה, ורשות התמרור רשאית לשנות מעת לעת סימן זה (ר' עפ"א 19717-09-11 **טורס נ' עיריית חולון**, 11.11.15, וכן תת"ע 205-08-08 **מדינת ישראל נ' סגלוביץ**, 28.7.09).

בנוסף, תמרור אינו מהווה תקנה בת פועל תחיקתי, ולכן, שינוי במקום פלוני אינו מהווה שינוי שיש בו כדי להשליך באופן רטרואקטיבי על מי שהנאשם בעבירה על הוראת התמרור קודם לשינוי.

התמרורים החדשים שנוספו:

7. א. התמרורים הוצבו לאחר קרות התאונה ולכן אינם רלוונטיים למועד התאונה. כן ידוע, שתמרורי מהירות מטבעם להשתנות, ולכן אין במצב המשפטי כיום כדי להשליך על מה שהיה במועד התאונה (סעיף 6 לחוק העונשין התשל"ז-1977).

ב. תמרור 424 שהוצב מעל התמרור המורה מהירות מותרת 70 קמ"ש, נועד להזהיר את הרכבים, המגיעים לצומת מימין או משמאל, כי הם נכנסים לדרך עירונית וכן להזהיר רכבים החוצים את הצומת ונוסעים ישר, כי עודם בדרך עירונית.

המבקש נהג ברכב מכיוון רחובות לצפון וכל עוד אין תמרור שמבטל דרך עירונית (תמרור 425) הדרך היא עירונית. כמו כן מדובר בשטח בנוי.

ג. תמרור 425 הממוקם לכיוון רחובות נמצא בכיוון הנגדי לכביש בו קרתה התאונה, ולכן אינו רלוונטי לכיוון נסיעת המבקש, מקום קרות התאונה.

התמרורים האמורים אם כן, אינם רלוונטיים למועד קרות התאונה, וגם לו היו, לא היה בכוחם כדי לשנות את הכרעת הדין.

לפיכך, אינני מתירה הגשת ראיות נוספות בכל הנוגע לתמרורים הנוספים.

העדה חוזרת של הבוחן:

8. ראשית אציין, כי בקשה להעדתו של הבוחן פעם נוספת, אינה קשורה כלל לעניין התמרור והמבקש חפץ לפתוח את חקירתו הנגדית של הבוחן מחדש.

ככל שהיה צורך בהעדה חוזרת של הבוחן, ואינני מחווה דעתי בעניין זה, היה על ב"כ המבקש לעתור לכך במהלך שמיעת ההוכחות. נראה כי בקשה זו נובעת מהשגות המבקש על הכרעת הדין, אך מקומן של אלו, במסגרת ערעור ולא במסגרת בקשה כפי הבקשה בה עסקינן.

9. לאור האמור לעיל, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י"ח ניסן תש"פ, 12 אפריל 2020, בהעדר
הצדדים.